

آنچه در این خبرنامه می خوانید :

■ مقاله دانشی

■ دانش سازمانی از روایت کهنه کاران

■ مدیریت دانش در عمل (شکست

تحریم های پتروشیمی با بومی

سازی کاتالیست ها توسط دانش بنیان ها)

■ معرفی کتاب

■ از دفتر کار تا جلسات (کلمات

کاربردی انگلیسی)

■ جلسه ارائه پایان نامه دکتری جناب

آقای فریدون کیانی نژاد

آیا هوش مصنوعی آینده‌ی مدیریت دانش است؟

مدیریت دانش از ابتدا تلاشی بوده برای رساندن «دانش درست، به فرد درست، در زمان درست». اما در دهه‌ی اخیر، با رشد هوش مصنوعی، بسیاری از سازمان‌ها امیدوار شده‌اند که این فناوری بتواند راه‌حل نهایی برای تمام چالش‌های دانشی باشد. در این مقاله، ضمن بررسی فرصت‌ها و محدودیت‌های هوش مصنوعی در مدیریت دانش، نشان داده می‌شود که موفقیت واقعی در گرو «ترکیب هوش مصنوعی با ساختار محتوایی، حاکمیت داده و درک رفتار کاربر» است. به بیان دیگر، هوش مصنوعی تنها زمانی آینده‌ی مدیریت دانش خواهد بود که بر بستری از تفکر انسانی و فرآیندهای نظام‌مند سوار شود.

مدیریت دانش، مفهومی صرفاً فناورانه نیست. در قلب آن، درک انسان از تجربه، یادگیری و اشتراک معنا نهفته است. با این حال، فناوری همیشه نقش تسهیل‌گر داشته و در دوره‌ی اخیر، هوش مصنوعی در جایگاه یکی از مهم‌ترین ابزارهای پشتیبان مدیریت دانش قرار گرفته است. امروز بسیاری از سازمان‌ها از سامانه‌های مبتنی بر AI برای پاسخ به پرسش‌های متداول، جست‌وجوی هوشمند در پایگاه‌های دانش و حتی پیشنهاد محتوا به کاربران استفاده می‌کنند. اما پرسش بنیادین باقی است:

آیا هوش مصنوعی می‌تواند به‌تنهایی ضامن موفقیت مدیریت دانش باشد؟ یا تنها ابزاری کمکی است که به یک زیربنای انسانی و ساختاریافته نیاز دارد؟ چرا هوش مصنوعی امیدبخش است؟

درک طبیعی پرسش‌ها: در گذشته کاربران مجبور بودند دقیقاً بدانند چه کلیدواژه‌ای را وارد کنند تا پاسخ مناسب بگیرند. اما امروز با فناوری پردازش زبان طبیعی (NLP)، هوش مصنوعی قادر است معنا، نیت و حتی احساس پشت یک پرسش را درک کند. به‌عنوان مثال، کاربری که در سیستم می‌نویسد: «نمی‌تونم وارد حساب کاربریم بشم»، از نظر معنایی همان هدفی را دارد که فردی می‌پرسد: «چطور رمز عبورم را بازنویسی کنم؟» این درک عمیق‌تر از زبان، تجربه‌ی کاربر را انسانی‌تر، ساده‌تر و سریع‌تر کرده است. سرعت و انعطاف در پاسخ‌گویی: هوش مصنوعی قادر است در کسری از ثانیه میلیون‌ها سند، مکاتبه یا رویه‌ی سازمانی را تحلیل و پاسخ احتمالی را ارائه دهد. این توانایی، به‌ویژه در سازمان‌های بزرگ با حجم بالای مستندات، می‌تواند بهره‌وری و رضایت کاربران داخلی را به شکل چشمگیری افزایش دهد. در بسیاری از شرکت‌ها، هوش مصنوعی توانسته بار کاری تیم‌های پشتیبانی و راهنما را تا ۴۰٪ کاهش دهد.

شخصی‌سازی دانش: سیستم‌های هوش مصنوعی می‌توانند با تحلیل رفتار کاربران، علایق و نقش شغلی آنان، محتوا را به‌صورت هدفمند پیشنهاد دهند. برای مثال، کارشناس منابع انسانی ممکن است ابتدا به تازه‌ترین سیاست‌های جذب نیرو هدایت شود، در حالی که مهندس فنی همان سامانه، مستندات به‌روزرسانی نرم‌افزار را ببیند. این همان جهشی است که مدیریت دانش را از «دسترسی» به سمت «تناسب» پیش می‌برد.

چرا هوش مصنوعی به‌تنهایی کافی نیست؟

هوش مصنوعی هرگز نمی‌تواند از محتوای آشفته، خروجی درست تولید کند. اگر داده‌ها قدیمی، مبهم، یا در قالب‌های ناسازگار ذخیره شده باشند، خروجی AI نه تنها بی‌فایده، بلکه گمراه‌کننده خواهد بود. همان‌طور که معمار نمی‌تواند روی خاک نرم، بنای بلند بسازد، متخصص مدیریت دانش نیز نباید انتظار داشته باشد هوش مصنوعی بدون معماری اطلاعات (Information Architecture) درست، عملکردی قابل اتکا داشته باشد. اینجاست که طراحی طبقه‌بندی‌ها، نام‌گذاری استاندارد و فرمت‌های واحد، از ضرورت‌های پایه‌ای محسوب می‌شوند.

یکی از آسیب‌های پنهان در پروژه‌های هوش مصنوعی، فرسودگی محتوا است. وقتی نقش‌ها و فرآیندهای بازبینی مشخص نباشد، اطلاعات منسوخ در پایگاه باقی می‌ماند و حتی سیستم‌های یادگیری ماشینی هم بر اساس داده‌های اشتباه آموزش می‌بینند. در نتیجه کاربران اعتمادشان را از دست می‌دهند. بنابراین وجود ساختاری روشن برای «چه کسی محتوا را تولید می‌کند؟»، «چه زمانی به‌روزرسانی می‌شود؟» و «چه موقع باید حذف گردد؟» حیاتی است. این همان چیزی است که از آن با عنوان Content Governance یاد می‌شود؛ قلب تپنده‌ی مدیریت دانش سازمانی.

درک رفتار کاربران و تحلیل داده‌های استفاده، کلید پایداری موفقیت است. سازمان باید بداند کارمندانش چگونه جست‌وجو می‌کنند، در چه موضوعاتی بیشترین خطا را دارند، و چه عباراتی را بیشتر به کار می‌برند. از طریق سیستم‌های بازخورد، تگ‌گذاری هوشمند و تحلیل الگوهای جست‌وجو، می‌توان کیفیت پایگاه دانش را پیوسته بهبود داد. هوش مصنوعی ابزار توانمندساز این فرآیند است، اما تنها در صورتی که داده‌های واقعی رفتار کاربر را دریافت و تحلیل کند.

در هیاهوی هوش مصنوعی، گاهی فراموش می‌کنیم که جست‌وجوهای سنتی هنوز نقش مهمی دارند. در بسیاری از موقعیت‌ها، کاربران ترجیح می‌دهند مسیر دستی و ساختاریافته را طی کنند. روش‌هایی مانند:

جست‌وجوی سلسله‌مراتبی: وقتی پای سیاست‌ها، دستورالعمل‌ها یا آیین‌نامه‌های دقیق در میان است، ساختار منوها و دسته‌بندی‌ها همچنان بهترین گزینه است

جست‌وجوی کلیدواژه‌ای: در پروژه‌های تحقیقاتی یا فنی که نیاز به دقت بالاست، کاربران همچنان بر کلیدواژه‌های مشخص تکیه می‌کنند.

فیلترهای پیشرفته: جست‌وجو بر اساس تاریخ، نویسنده، واحد سازمانی یا موضوع، به کاربران حرفه‌ای امکان کنترل بیشتر می‌دهد. ترکیب این روش‌ها با جست‌وجوی هوش‌محور، انعطاف بی‌نظیری ایجاد می‌کند: هم برای کسی که دقیق نمی‌داند دنبال چه چیزی است، و هم برای کسی که به دنبال یک سند خاص است.

هوش مصنوعی همکار انسان است نه جایگزین او

در نهایت باید پذیرفت که مدیریت دانش بدون انسان معنا ندارد. هوش مصنوعی می‌تواند مسیر را کوتاه‌تر، پاسخ را سریع‌تر و تجربه را آسان‌تر کند؛ اما هنوز درک ظرافت‌های زمینه‌ای، قضاوت کیفی و تجربه‌ی انسانی، فراتر از توان ماشین است. بنابراین نگاه درست، نه «جایگزینی هوش مصنوعی با انسان»، بلکه «هم‌افزایی انسان و ماشین» است. هوش مصنوعی می‌تواند پیشنهاد دهد، تحلیل کند و الگو بیابد، اما این مدیران دانش و کارشناسان انسانی هستند که معنا، جهت و اعتبار نهایی را به آن می‌بخشند. در حقیقت، آینده‌ی مدیریت دانش، همکاری خلاق میان خرد انسانی و هوش مصنوعی است.

جمع‌بندی

بدون تردید هوش مصنوعی در حال بازتعریف مرزهای مدیریت دانش است. سرعت، دقت، شخصی‌سازی و تعامل طبیعی‌تر، بخشی از مزایای روشن آن است. اما تجربه‌ی سازمان‌های پیشرو نشان می‌دهد که موفقیت پایدار زمانی حاصل می‌شود که چهار ستون زیر به‌صورت هم‌زمان تقویت شوند:

- ساختار و معماری محتوای منسجم
- فرآیندهای روشن برای حاکمیت و نگهداری محتوا
- درک عمیق از رفتار کاربران و چرخه بازخورد
- ترکیب هوش مصنوعی با جست‌وجو و تفکر انسانی

تنها با چنین رویکردی است که می‌توان گفت هوش مصنوعی نه جایگزین، بلکه شریک هوشمند انسان در خلق و گردش دانش است.

منبع: گروه مشاوره مدیریت دانش دانا

[/https://www.danakm.com](https://www.danakm.com)

* عنوان دانش *

* از سری بسته‌های دانش (مستندسازی تجربیات) جناب آقای احمد احمدیان *

عنوان دانش

ایجاد مرکز پایش و رصد تحولات صنعت پتروشیمی

صورت مساله

شرکت ملی صنایع پتروشیمی بعنوان یک سازمان توسعه ای چشم انداز خود را بعنوان کارآمدترین سازمان توسعه‌ای در حوزه پتروشیمی در منطقه غرب آسیا تبیین نموده است. برای تحقق این امر می‌بایست علاوه بر بکارگیری افراد کارآمده دانش روز نیز مجهز گردد. در دوران جدید پس از تحریم های بین المللی برای حضور موفق صنایع پتروشیمی ایران در بازارهای بین المللی و برای برنامه ریزی های کلان و ایجاد بسترهای مناسب برای توسعه این صنعت ارزش آفرین آگاهی از تحولات صنعت پتروشیمی منطقه و جهان در حوزه‌های سیاسی- اقتصادی- تکنولوژی - اجتماعی و ... امری ضروری می نماید.

هر چند در حال حاضر در امورهای مختلف سازمان گزارش‌های متنوعی تهیه می‌گردد لیکن ارتباط تحولات در حوزه های مورد اشاره و تاثیر آنها بر وضعیت صنعت و برنامه ریزی‌های آن نیز می بایست تحلیل گردد

توضیحات تجربه

برای فراهم نمودن این ابزار و جهت کارآمد نمودن آن می بایست ساختار مناسبی متشکل از متخصصان حوزه های مختلف مورد نظر طراحی نمود.

منابع اطلاعاتی معتبر داخلی و بین المللی شناسایی و جهت تامین آنها برنامه ریزی نمود. مراکز تحقیقاتی، مطالعاتی و پایش محیطی داخلی و خارجی شناسایی و با آنها بطور مستمر ارتباط برقرار نمود.

موضوعات براساس اهمیت دسته بندی و الویت آنها مشخص گردد. نتایج بررسیها در قالب انواع گزارشهای مدیریتی، تفصیلی بطور ماهانه، فصلی و سالانه بعنوان انتشارات پتروشیمی منتشر و در اختیار مخاطبان قرار گیرد.

شواهد اثر بخش بودن تجربه

کمک به آگاهی هر چه بیشتر مدیران و کارشناسان از تحولات و شرایط موجود و پیش روی اقتصادی- سیاسی - اجتماعی و تکنولوژی و ... بعنوان ابزاری جهت کمک به برنامه ریزی و تصمیم گیریهای آتی

شناخت وضعیت رقبا یافتن شرکای جدید و سرمایه گذاران منطقه ای و بین المللی افزایش اعتبار دانش سازمان و شاخص ماندن برند شرکت

ایجاد مرجعی تخصصی و دانشی برای شرکتها بعنوان پشتیبان توسعه صنعت پتروشیمی ایران

معرفی کتاب

نویسندگان: متیو میچلتی و اشلی کاترل

ترجمه: محمد باقر تیموری

کتاب کار درون (دعوت به آزادی واقعی و شادی پایدار) کتابی است در حوزه ذهن آگاهی و یک خود آموزی است که فرد می‌تواند برای رشد شخصی و روانی خود از آن بهره ببرد. کتاب پیش رو نه رمانی است که خواننده و کنار گذاشته شود و نه کتاب دشوار علمی که برای فهم آن نیاز به پیش‌درس‌هایی باشد، این کتاب راهنمای زدودن غبار از فطرتی است که نهاد ما بر آن ساخته و استوار گشته، این فطرت نه ملیت می‌شناسد و نه دین و آیین. شما با هر ایدئولوژی مذهبی و هر تفکر سستی از پیش داشته‌ای می‌توانید از این کتاب بهره ببرید. این کتاب آشتی دادن جوهره و ذات ماست با خودمان. آشتی دادن در زمانی استفاده می‌شود که دو دوست به دلایلی از هم فاصله گرفته‌اند و ارزش دوستی آنها به حدی است که نزدیکی آنها خیر برای طرفین دارد. و چه خیری بالاتر از آزادی واقعی و شادی پایدار که حاصل این آشتی است. این کتاب دعوتی است بر نمایان شدن داشته‌های واقعی و فردی و معرفی موانع توجه به شادی. برای رسیدن به آزادی واقعی و شادی پایدار ابزاری نیاز است که تعدادی از آنها تنوری است و با خواندن این کتاب متوجه آن می‌شوید و تعدادی نیز فعالیت عملی مانند شکرگزاری، مدیتیشن، نماز و دعا و هر آنچه خود شما را در خلوت به خودتان متوجه می‌کند.

منبع: انجمن روان شناسی ایران

<https://iranpa.org>

نگشت تحریم های پتروشیمی با بومی سازی کاتالیست ها توسط دانش بنیان ها

تهران- ایرنا- دو شرکت دانش بنیان ایرانی با دستیابی به دانش طراحی و ساخت کاتالیست پیچیده پالادیوم برای نخستین بار، نیاز پتروشیمی ها را رفع کردند.

به گزارش گروه علم و آموزش ایرنا، کاتالیست ها از محصولات مهم راهبردی در حوزه صنایع پتروشیمی به شمار می آیند که در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی و برخی دیگر از صنایع شیمیایی استفاده می شوند. کاتالیست ماده ای است که سرعت یک واکنش شیمیایی را افزایش می دهد ولی تغییر نمی کند.

تولید محصولاتی که بر پایه کاتالیست هستند، بدون حضور کاتالیست در عمل امکان پذیر نیست یا صرفه اقتصادی ندارد. متخصصان و شرکت های دانش بنیان ایرانی در سال های گذشته موفق شدند صنعت کاتالیست را در کشور بومی سازی کنند و اکنون یکی از برگزیدگان سی و هفتمین جشنواره بین المللی خوارزمی برای تولید کاتالیست اتیلن اکسید به همراه شماری از همکاران محقق خود موفق به دریافت این جایزه شده است.

بر اساس این گزارش از معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، کاتالیست پالادیوم بر پایه کربن به عنوان یکی از پیچیده ترین کاتالیست های صنعت پتروشیمی است. کاتالیستی که انحصار ساخت آن تنها در اختیار چند شرکت خاص اروپایی، آسیایی و آمریکایی بود؛ امروز ایران به عنوان نخستین کشور عضو اوپک با همکاری دو شرکت دانش بنیان خود به دانش ساخت این کاتالیست پیچیده دست یافته است. دانش بنیان های ایرانی در حالی به دانش فنی و فناوری پیچیده این کاتالیست استراتژیک دست یافته اند که با ایرانی سازی آن در کنار افزایش پایداری تولید در شرایط تحریم های غیرقانونی غرب، زمینه کاهش هزینه و قیمت تمام شده تولید محصولات هم فراهم شده است. در حال حاضر دانش بنیان ها مضاف بر تامین نیاز داخلی ایران، در جمع صادر کنندگان کاتالیست در منطقه خاورمیانه قرار دارند.

امین ملک زاده، رئیس مجتمع پتروشیمی شهید تندگویان با اشاره به اینکه انحصار این کاتالیست در اختیار شرکت های بزرگ آمریکایی و اروپایی و ژاپنی است، اظهار کرد: ایران در حالی به دانش فنی و فناوری پیچیده این کاتالیست راهبردی دست یافته که با ایرانی سازی آن در کنار افزایش پایداری تولید در شرایط تحریم های غیرقانونی غرب، زمینه کاهش هزینه و قیمت تمام شده تولید محصولات هم فراهم شده است.

Pay slip	فیش حقوقی
Profession	حرفه
Promotion	ترفیع
Salary	حقوق
A full-time job	یک شغل تمام وقت
Training	آموزشی
Training course	دوره آموزشی

Vacation	تعطیلات
A part-time job	کار نیمه وقت
Meternity leave	مرخصی زایمان
Personnel	پرسنل
Resign	استعفا
Retire	بازنشسته
Staff	کارکنان

به گفته رئیس مجتمع پتروشیمی شهید تندگویان با قیمت‌های کنونی، با ایرانی‌سازی این کاتالیست پیچیده سالانه ۲ تا ۲.۵ میلیون دلار صرفه‌جویی ارزی نصیب پتروشیمی شهید تندگویان و سهام‌داران این زنجیره پلی‌اتیلن ترفتالات ایران خواهد شد. ضمن آنکه با این بومی‌سازی، سالانه از خروج ۷ تا ۸ میلیون دلار ارز از کشور جلوگیری می‌شود. ملک‌زاده تصریح کرد: کاتالیست پالادیوم در حالی با قبول ریسک بالای مدیریتی پتروشیمی شهید تندگویان و به همت شرکت‌های دانش‌بنیان ایرانی بومی‌سازی شده که شرکت‌های خارجی با فشار دولت‌های غربی به دنبال تحریم فروش آن به ایران به امید تعطیلی و توقف تولید این پتروشیمی و ایجاد بحران و اختلال در بازار پت بطری و نساجی کشور بودند که اکنون به همت دانشمندان ایرانی این رؤیای سیاه، رنگ باخته است.

<https://www.irna.ir/news/85493314>

جلسه

❖ جلسه ارائه رساله دکتری جناب آقای فریدون کیانی نژاد دانش آموخته رشته مدیریت دولتی گرایش رفتار سازمانی با موضوع:

"ارائه مدل قدرت هوشمند جهت تلفیق منابع قدرت در سازمانهای دولتی"

❖ در روز شنبه مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۳ با حضور علاقمندان به موضوع پژوهش مذکور، در سالن جلسات طبقه سیزدهم (شهید کاظمی) برگزار گردید.

